

สุพจน์ โดมศรี

คู่มือตัวอย่างความสำเร็จ
การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ประเภทประชาชนทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ประจำปี 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จของบุคคล ชุมชน และองค์กรภาครัฐและธุรกิจ ที่ได้นำมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาชุมชน และการบริหารจัดการองค์กร จนประสบความสำเร็จ และเป็นแบบที่ดีแก่สังคม

จากการประกวดผลงานฯ ครั้งที่ 2 คุณสุพจน์ โคมณี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศด้วยพระราชทานสมเด็จพระรัตนราชสุตาภยาบรมราชกุมารี ประเภทประชาชนทั่วไป ซึ่งเหมาะสมที่จะเป็นตัวอย่างให้บุคคลทั่วไปที่สนใจ ได้เรียนรู้ความสำเร็จจากคุณสุพจน์ สำนักงาน กปร. จึงเห็นสมควรให้คุณสุพจน์ เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยเบื้องต้น สำนักงาน กปร. ได้จัดพิมพ์เอกสารการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจได้เข้าใจ และมองเห็นภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

สุดท้ายนี้ สำนักงาน กปร. ขอขอบคุณ คุณสุพจน์ โคมณี เป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและรูปภาพในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านประชาชนทั่วไป จะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและดำรงตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

สำนักงาน กปร.

ข้อมูลส่วนตัว

- ชื่อ : นายสุพจน์ โคมณี
อายุ : 47 ปี (เกิดปี พ.ศ. 2509)
สถานภาพ : สมรสกับนางวราวรรณรัตน์ โคมณี มีบุตร-ธิดา รวม 2 คน
การศึกษา : จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ภูมิลำเนาเดิม : ตำบลหนองกระเจา อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
ที่อยู่ปัจจุบัน : เลขที่ 9 หมู่ที่ 6 บ้านหนองข่อย ตำบลหนองกระเจา
อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ : 08-1041-0911

พระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

"เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้องรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้แน่นอน สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป
พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
จากวารสารชัยพัฒนาประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๔๒

"เศรษฐกิจพอเพียง... จะทำความเจริญให้แก่ประเทศได้ แต่ต้องมีความเพียร แล้วต้องอดทน ต้องไม่ใจร้อน ต้องไม่พูดมาก ต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าทำโดยเข้าใจกัน เชื่อว่าทุกคนจะมีความพอใจได้..."
พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทาน ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

เส้นทางชีวิต

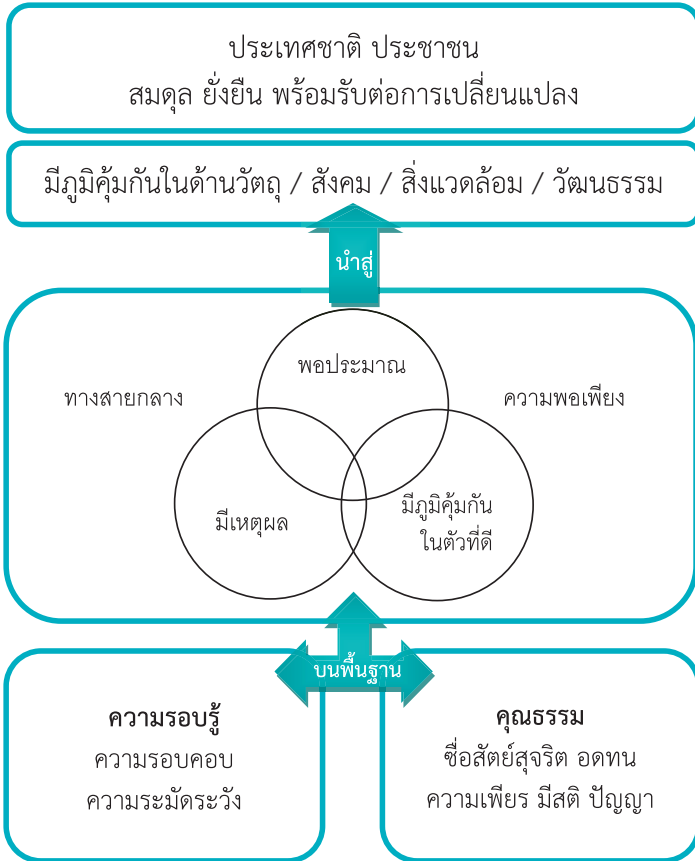
- นายสุพจน์ประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบเชิงเดี่ยวสืบทอดจากบิดามารดา เช่น ทำนาและทำไร่ข้าวโพด โดยใช้หลักพึ่งพาธรรมชาติ แต่ด้วยฤดูกาลที่ไม่แน่นอน บางปีน้ำหลาก บางปีน้ำแล้ง การเพาะปลูกจึงไม่ประสบผลสำเร็จ
- ปี พ.ศ. 2536 เข้ารับการฝึกอบรมการทำเกษตรแบบผสมผสานของจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อเรียนรู้แล้ว นายสุพจน์จึงปรับเปลี่ยนทัศนคติและวิธีการทำเกษตรกรรมจากที่เน้นเรื่องปริมาณผลผลิตเพื่อการค้าขาย มาเป็นแบบพึ่งตนเองเพื่อบริโภคในครัวเรือน
- ปี พ.ศ. 2538 อำเภอยางชุมน้อยเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ ไร่นาได้รับความเสียหายจนก่อให้เกิดหนี้สินจำนวนมาก

- ปี พ.ศ. 2539 กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อนำมาฟื้นฟูพื้นที่เพาะปลูก และริเริ่มทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ซ้ำที่ดินเพิ่มอีก 20 ไร่ แบ่งสัดส่วนพื้นที่เป็น 30-30-30-10 หรือ นาข้าว 6 ไร่ น้ำ 6 ไร่ ไม้ผล 6 ไร่ ที่อยู่อาศัย พืชผักสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ 2 ไร่ ตั้งแต่นั้นมา ชีวิตครอบครัวเริ่มดีขึ้น มีผลผลิตเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน ส่วนที่เหลือสามารถนำไปจำหน่ายได้ จนสามารถใช้หนี้สินที่กู้ยืมมาหมดภายใน 4 ปี
- ปี พ.ศ. 2539 – 2541 เริ่มขยายพันธุ์ฝรั่งโดยการตอนกิ่ง และบริจาคให้กับโรงเรียน จำนวน 8 แห่งในอำเภอชุมแสงและอำเภอหนองบัว ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นให้ครูนำนักเรียนมาศึกษาแปลงเกษตรของนายสุพจน์ หลังจากนั้น นักเรียนและเกษตรกรทั้งในพื้นที่และต่างจังหวัดได้เข้ามาศึกษาดูงานการทำเกษตรแบบทฤษฎีใหม่อย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง,
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555

ความพอประมาณ

ปัจจุบันนายสุพจน์ทำเกษตรกรรมบนพื้นที่ 32 ไร่ เน้นผลผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน หากเหลือกินจึงแบ่งให้เพื่อนบ้านหรือนำไปจำหน่าย โดยครอบครัวมีรายได้ทุกวันจากพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ และปลาที่เลี้ยงไว้ ทำการเกษตรแบบรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างพอเพียง ใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า ทำปุ๋ยอินทรีย์และชีวภาพด้วยตนเองทดแทนการใช้สารเคมี สามารถลดภาระรายจ่ายของครัวเรือนลงได้ ทุกวันนี้ ภรรยาจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้ทราบรายรับ-รายจ่ายทุกวัน และจัดสรรค่าใช้จ่ายในครัวเรือนออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : การลงทุน 50%

ส่วนที่ 2 : การออม 30% (ฝากธนาคารกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้กับบุตร 2 คน, ฝากประกันชีวิตกับสหกรณ์การเกษตรให้มารดา, ประกันชีวิตสำหรับตนเองและภรรยา)

ส่วนที่ 3 : ใช้จ่ายในครัวเรือน 10%

ส่วนที่ 4 : สำหรับยามฉุกเฉิน/เจ็บป่วย 10%

ความมีเหตุมีผล

เดิมนั้นนายสุพจน์ทำเกษตรกรรมเพื่อการขายปีละ 1 ครั้ง ลงทุนครั้งเดียวแล้วรอคอยผลผลิต พึ่งพาน้ำฝนเพื่อประกอบการเกษตรเช่นเดียวกับเพื่อนบ้าน เมื่อประสบปัญหาภัยธรรมชาติไร่นาทั้งหมดเสียหาย หนี้สินจึงเพิ่มขึ้น ต่อมาเมื่อมีโอกาสเข้าอบรมกับหน่วยงานราชการ จึงกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมาเริ่มต้นทำเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยเชื่อว่า “คนเราต้องรู้จักพึ่งพาตนเอง ทำมาหากินด้วยตนเอง หากหวังแต่พึ่งพาคนอื่นจะไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ หรืออาจจะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้เลย”

ภูมิคุ้มกัน

นายสุพจน์ปลูกฝังให้คนในครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดอง ช่วยกันทำมาหากิน รู้จักประมาณตน ประหยัดอดออม รู้จักวางแผน และพ่อแม่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูก เมื่อตนเองและครอบครัวมีความสุข ก็สามารถแผ่ความสุขไปยังชุมชนและสังคมต่อไปได้

“บางที่เราทำอะไรให้ช้าลง เราก็จะได้สติและปัญญา”

ความรู้คู่คุณธรรม

ความรู้ นายสุพจน์มักมีโอกาสดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับคัดเลือกจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ให้เข้าร่วมการฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกตำรา ช่างสังเกตและทดลองทำงานได้แนวทางปฏิบัติที่ได้ผล เช่น การเลี้ยงปลาในนาข้าว และการปลูก ต้นไม้โดยไม่ใช้ดิน ฯลฯ นำสิ่งที่มีประโยชน์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เผยแพร่ความรู้แก่ผู้อื่น อย่างไม่หวังวิชา จนกระทั่งได้รับความไว้วางใจให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานต่างๆ

คุณธรรม ดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกงหรือเบียดเบียนผู้อื่น หาเลี้ยงชีพด้วยความเพียร ขยัน อดทน และใช้ “สติปัญญา” ไตร่ตรองทุกสิ่งทุกอย่างก่อนเสมอ

ความสำเร็จจากการประยุกต์ใช้ เศรษฐกิจพอเพียง

จากการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบหาเลี้ยงชีพ จนกระทั่งเป็นตัวอย่างความสำเร็จขยายผลองค์ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ นายสุพจน์จึงจัดตั้งหลักสูตรอบรม เพื่อเป็นการปรับแนวคิดและพฤติกรรมของเกษตรกร ให้สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมตามธรรมชาติ ฝึกปฏิบัติที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ นำไปสู่การพึ่งพาตนเองในอนาคต และขยายผลสู่ชุมชนต่อไป โดยมีกิจกรรม 15 ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ฐานการปรับแนวคิดและพฤติกรรมสู่ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ : เป็นการปรับฐานความรู้ เพื่อการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตั้งอยู่บนทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี โดยใช้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนและตัดสินใจ ผลที่ได้รับจากการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ คือ การมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทำให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

2. ฐานการปลูกผักปลอดจากสารพิษ

ประโยชน์ : เป็นการนำหลักการทรงงานหัวข้อ “ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” และ “ทำให้ง่าย” มาปรับใช้ในการเรียนรู้ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และช่วยลดรายจ่ายได้

วิธีการ

- นำภาชนะเก่าๆ ที่ทิ้งแล้ว เช่น นำวัสดุเก่าเหลือใช้มาเป็นภาชนะปลูกต้นไม้
- นำดินผสมกับใบไม้ที่ย่อยสลายแล้ว คลุกเคล้าให้เข้ากัน
- ปลูกพืชผักที่ต้องการลงในภาชนะ
- รดน้ำที่ได้จากโรงปุ๋ยมีชีวิตรอย่างสม่ำเสมอ และฉีดพ่นด้วยน้ำพืช/สมุนไพรกลิ่น

3. ฐานธรรมชาติพื้นฟูธรรมชาติ

ประโยชน์ : เป็นวิธีการเพาะเลี้ยงเชื้อราขาวหรือจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติสามารถช่วยย่อยสลายซากพืชซากสัตว์ เชื้อราขาวสูตรนี้สามารถทนความร้อนได้ถึง 90 องศา ทำให้ง่ายต่อการผลิตปุ๋ยที่ใช้ได้กับพืชทุกชนิด

วิธีการ

- นำข้าวสวยประมาณ 7 - 8 ขีด ใส่ลงในกระบะไม้ทึบไว้ให้ข้าวเย็น
- เอากระดาษปิดหน้า มัดด้วยเชือก แล้วคลุมด้วยพลาสติกกันน้ำ
- นำไปเก็บไว้ในที่ร่ม 15 - 20 วัน จากนั้นสามารถนำมาใช้งานได้

4. ฐานการทำแก๊สชีวภาพ

ประโยชน์ : แก๊สชีวภาพเกิดจากกระบวนการย่อยสลายมูลสัตว์โดยจุลินทรีย์สามารถนำมาใช้แทนก๊าซหุงต้มภายในครัวเรือน และกากที่ผ่านการย่อยสลายในบ่อแก๊สนำมาใช้เป็นปุ๋ยได้

วิธีการ

- นำมูลสัตว์นานาชนิดมาละลายน้ำให้พอเหลวเป็นโคลน
- นำมูลสัตว์ที่ละลายน้ำแล้วในปริมาณ 50 ลิตร ผสมกับเศษอาหารใส่ลงในถังหมักขนาด 200 ลิตร
- หลังจากหมักทิ้งไว้ 12 – 15 วัน สามารถนำไปใช้หุงต้มได้โดยการต่อสายท่อแก๊สเข้าไปจัดเก็บไว้ในถังแก๊ส
- กากที่เหลือจากการผลิต จะเป็นปุ๋ยชั้นดีสำหรับพืช ผัก ผลไม้

5. ฐานการหมักดิน

ประโยชน์ : การหมักดินเป็นวิธีการเพิ่มจุลินทรีย์ย่อยสลาย ทำให้เกิดสิ่งมีชีวิตในดินมากมายที่มีประโยชน์ต่อพืช ช่วยให้ปลูกพืชได้งอกงาม โดยมีหลักการต้องไม่เปลือยดิน ไม่ปล่อยให้ดินแห้ง และไม่ปล่อยให้ดินเสีย

วิธีการ

- นำฟาง/วัชพืช มาคลุมหน้าดิน
- โรยทับด้วยมูลสัตว์ หรือเชื้อราขาวที่ผลิตเอง แล้วรดน้ำตาม

6. ฐานเล่นซี ปลูกหนึ่ หายจน

ประโยชน์ : เป็นวิธีการทำปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอกที่เป็นธาตุอาหารของจุลินทรีย์ในดิน สามารถช่วยในการเจริญเติบโตของพืช และปรับปรุงโครงสร้างหน้าดิน

วิธีการ

- นำมูลสัตว์นานาชนิด (สัตว์/ขยะ) มารวมกัน
- ย่อยสลายด้วยจุลินทรีย์ธรรมชาติ (เชื้อราขาวที่ผลิตเอง)
- นำไปใช้ผสมดิน / ปลูกพืช

7. ฐานโรงปุ๋ยมีชีวิต ปลาผลิตปุ๋ย

ประโยชน์ : เป็นการใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า น้ำจากการเลี้ยงปลาถูกมีธาตุอาหารสำหรับต้นไม้ สามารถนำไปรดพืช/ผัก ได้

วิธีการ

- รวบรวมน้ำทั้งหมด เช่น น้ำใช้ในครัวเรือน ลงสู่ถังกรองที่ 1 (ทรายและหิน) และถังกรองที่ 2 (ถ่าน) เพื่อดักกลิ่น
- น้ำผ่านจากถังที่ 2 ไหลลงสู่บ่อดิน ขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 4 เมตร ลึก 70 เซนติเมตร ใช้ผักตบชวาเป็นไตฟอกน้ำ
- ปล่อยลูกปลาดุกลงบ่อน้ำ(ตามข้อด้านบน) จำนวน 200 ตัว เป็นบ่ออนุบาลให้อาหารลูกปลาดุกด้วยอาหารปลาที่ผลิตเอง
- นำน้ำที่ได้จากการเลี้ยงปลาไปรดพืช/ผัก จะทำให้พืชผักงามตามธรรมชาติ โดยไม่ต้องใช้สารเคมี

8. ฐานการปลูกไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

ประโยชน์ : เป็นวิธีการรักษาสมดุลทางธรรมชาติ โดยใช้หลักการพึ่งพาอาศัยจากหลากหลายพันธุ์พืชเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

วิธีการ

- ป่าสำหรับไม้ใช้สอย (ใช้สร้างบ้าน) เช่น ยางนา ประดู่ ตะแบก สัก ฯลฯ
- ป่าสำหรับเป็นไม้ผล (ใช้รับประทาน) เช่น มะม่วง ฝรั่ง กระท้อน กล้วย แคน ฯลฯ
- ป่าสำหรับเป็นเชื้อเพลิง (ใช้งาน) เช่น ไม้ สะเดา ไม้ทำฟืน
- ประโยชน์ของป่าไม้ 3 อย่าง นำมาซึ่งประโยชน์ 4 อย่าง คือ การอนุรักษ์ดินและน้ำให้ชุ่มชื้น

9. ฐานการเลี้ยงปลาตามวิถีธรรมชาติ ผลิตอาหารปลา

ประโยชน์ : เป็นการเลี้ยงปลาตามสภาพธรรมชาติ ต้นทุนต่ำ สามารถลดรายจ่ายค่าอาหารปลาสำเร็จรูป และเมื่อปลากินอาหารที่ผลิตเองจะเจริญเติบโตได้ดีกว่าอาหารทั่วไปในท้องตลาด

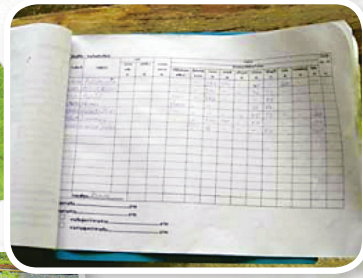
วิธีการ

- ใช้น้ำจากครีวเรือนที่ผ่านการบำบัดของผักตบชวาทำบ่ออนุบาลปลา นำน้ำจากการเลี้ยงปลาไปรดพืชผักแทนปุ๋ยเคมี
- เมื่อปลาโตขึ้น นำไปปล่อยในบ่อปลาธรรมชาติบ่อใหญ่ ที่มีวัชพืชน้ำปกคลุมบางส่วน เพื่อความสมดุลทางธรรมชาติ

การผลิตอาหารปลา

- นำเศษปลา กระดูกสัตว์ ซากหอย มาทำให้สุกแล้วบดละเอียด (แหล่งโปรตีนจากสัตว์)
- นำพืช เช่น ผักตบชวา ใบกระถิน หญ้าขน ฯลฯ มาสับให้ละเอียด (แหล่งโปรตีนจากพืช)
- กากมะพร้าวที่ทิ้งแล้ว (มีไขมัน 11%) น้ำมันพืชใช้แล้ว รำข้าว
- กล้วยสุก มะละกอเน่า ฟักทอง ผงไม้ทิ้งแล้ว (สารเหนียว)
- นำทั้ง 4 ข้อ มาผสมให้เข้ากันแล้วใส่ลงเครื่องบดอัดเม็ด นำไปตากแดดให้แห้ง เก็บไว้เป็นอาหารปลาหรือสัตว์น้ำได้ทุกชนิด

10. ฐานพืชสมุนไพร

ประโยชน์ : เป็นการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนไทย ผู้เข้าชมจะได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการนำพืชสมุนไพรมาใช้กับคนพืช และสัตว์ได้อย่างถูกต้อง

11. ฐานการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ประโยชน์ : ทำให้ผู้รับรายจ่าย รู้หนี้สิน ใช้จ่ายอย่างรอบคอบมากขึ้น สามารถนำไปวางแผนประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง ผลจากการทำบัญชีตามขั้นตอน นำไปสู่ความพออยู่พอกิน หมดหนี้ มีเงินออม มีอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองได้และแบ่งปันผู้อื่นได้

12. ฐานการขยายพันธุ์ไม้

ประโยชน์ : สามารถขยายพันธุ์ไม้โดยการตัดตา การทาบกิ่ง การเสียบลิ่ม การตอน การชำ และการเพาะเมล็ด

13. ฐานเกษตรทฤษฎีใหม่

ประโยชน์ : เป็นการจัดการสิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดความเสี่ยงในการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างสมดุล และยั่งยืน

วิธีการ

- แบ่งที่ดินออกเป็น 4 ส่วน ในอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10 คือ น้ำ นาข้าว ไม้ผล ที่อยู่อาศัย

14. ฐานพืชพลังงานทดแทน

ประโยชน์ : เป็นการผลิตน้ำมันบนดินใช้เอง ทดแทนน้ำมันดีเซล ลดการพึ่งพาจากภายนอก

วิธีการ

- เก็บสับดูด้าที่แก่จัดจากต้น แกะเปลือกออก นำมาล้างให้สะอาด แล้วผึ่งลมให้แห้ง
- ทบเมล็ดให้แตก แล้วนำไปตากแดดประมาณ 30 นาที
- นำเมล็ดสับดูด้าที่ตากแดดแล้ว 4 กิโลกรัม เข้าเครื่องสกัด จะได้น้ำมันสับดูด้า 1 ลิตร
- นำน้ำมันสับดูด้าไปตากแดด 2 แดดให้ตกตะกอน นำส่วนที่ใสเติมลงในเครื่องยนต์รอบด้า
- นำกากที่เหลือทิ้งไปผลิตเป็นปุ๋ย (กากสับดูด้ามีธาตุไนโตรเจน 4.4%)
- นำกิ่งที่ตัดแต่งจากต้นไปบดเผาเป็นถ่านแท่ง สามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงได้
- เปลือกและใบ นำมาตำหรือโขลก หมักไว้ 24 ชั่วโมง สามารถนำไปใช้ไล่แมลงได้

15. ฐานเตาเผาถ่านน้ำส้มควันไม้

ประโยชน์ : นำไปใช้เป็นสารไล่แมลง

วิธีการ

- นำฟืนไปเผาในเตาถ่าน(ขนาด 200 ลิตร)
- นำท่อปูนซีเมนต์ต่อท่อจากเตาถ่าน ต่อปลายด้วยท่อไม้ไผ่พันทับด้วยกระสอบชุมน้ำ เพื่อเก็บน้ำส้มควันไม้ไว้ใช้
- นำน้ำส้มควันไม้หมักไว้ 90 วัน ให้ตกตะกอน นำส่วนบนไปใช้เป็นสารไล่แมลง

วิธีใช้ : ใช้น้ำส้มควันไม้ 3 ช้อนโต๊ะต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นไล่แมลง (หากต้องการลดระยะเวลาการหมัก ให้ใช้ถ่านบดละเอียดผสม 5% ของน้ำส้มควันไม้ จะลดระยะเวลาลงเหลือ 45 วัน)

รางวัลความสำเร็จ

- ปี พ.ศ. 2542 ได้รับเกียรติบัตร “รางวัลคนเก่ง” จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
- ปี พ.ศ. 2543 ได้รับเกียรติบัตร “ครอบครัวตัวอย่าง” จากอำเภอชุมแสง
- ปี พ.ศ. 2544 ได้รับเลือกให้เป็น “ประธานกองทุนหมู่บ้าน และประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อผลิตบ้านหนองข่อย”
- ปี พ.ศ. 2544 ได้รับเลือกให้เป็น “คณะกรรมการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อำเภอชุมแสง”
- ปี พ.ศ. 2545 ได้รับโล่รางวัล “คนดีเมืองสี่แคว” จากสภาวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์
- ปี พ.ศ. 2546 ได้รับประกาศเกียรติคุณ “ผู้ประสานพลังแผ่นดิน” จากศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ
- ปี พ.ศ. 2547 ได้รับเลือกให้เป็น “ประธานเครือข่ายประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอำเภอชุมแสง”
- ปี พ.ศ. 2548 ได้รับเกียรติบัตร “ปราชญ์ชาวบ้าน สาขาเกษตรกรรม” จากปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์
- ปี พ.ศ. 2549 – 2550 เป็นวิทยากรฝึกอบรมให้ความรู้ตามโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงแก่ครัวเรือนยากจน ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอชุมแสง

- ปี พ.ศ. 2551 ได้รับรางวัลชมเชย “การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทประชาชนทั่วไป”
- ปี พ.ศ. 2552 ได้รับรางวัล “1 ใน 76 คนดีนำทางแทนคุณแผ่นดิน ปี 2552”
- ปี พ.ศ. 2553 ได้รับรางวัล “ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ประจำปี 2552 ประเภทประชาชนทั่วไป”

ลำดับ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.	ประเภท	จังหวัด	โทรศัพท์
1	นางคอสหิมะ แลแมน	ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล	นราธิวาส	08 9295 1198
2	นายแสนหมื่น อินทรไชยา	ประชาชนทั่วไป	อุดรธานี	08 6167 8524
3	นายสมพงษ์ พรผล	ประชาชนทั่วไป	พังงา	08 9593 8193
4	นายสุพจน์ โคมณี	ประชาชนทั่วไป	นครสวรรค์	08 1041 0911
5	ชุมชนบ้านดอกบัว	ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	พะเยา	08 9430 4286
6	ชุมชนบางรักน้อย	ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	นนทบุรี	08 1316 0805
7	ชุมชนบ้านท่าเรือ	ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	นครพนม	08 8335 5819
8	ชุมชนบ้านบางโรง	ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	ภูเก็ต	0 7626 0090
9	นางเป็รียวจันทร์ ต๊ะตันยาง	เกษตรกรทฤษฎีใหม่	เชียงราย	08 1706 9687
10	นายจันทร์ที ประทุมภา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่	นครราชสีมา	08 9948 4737
11	นายสำรอง แดงพลับ	เกษตรกรทฤษฎีใหม่	เพชรบุรี	08 9076 4325
12	นายประพันธ์ ศรีสุวรรณ	เกษตรกรทฤษฎีใหม่	แพร่	08 5252 2835
13	กลุ่มเกษตรกรทำสวนบ้านถ้ำ	กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	พะเยา	08 1023 8350
14	กลุ่มส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าว ชุมชนบ้านไทรใหญ่	กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	นนทบุรี	08 0076 8989
15	กลุ่มข้าวคุณค่าชาวนาคุณธรรม	กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	ยโสธร	08 8073 4277
16	ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)	หน่วยงานภาครัฐในส่วนกลาง	กรุงเทพฯ	0 2280 0180 ต่อ 2331-2
17	สำนักงานเทศบาล ตำบลปลายพระยา	หน่วยงานภาครัฐในภูมิภาค	กระบี่	0 7568 7141 ต่อ 112
18	เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง	หน่วยงานภาครัฐในภูมิภาค	เพชรบุรี	08 9486 1509
19	โรงพยาบาลหนองม่วงไข่	หน่วยงานภาครัฐในภูมิภาค	แพร่	0 5464 7458-9
20	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นางรอง	หน่วยงานภาครัฐในภูมิภาค	บุรีรัมย์	0 4463 2101
21	บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจขนาดใหญ่	กรุงเทพฯ	0 2335 4658
22	บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจขนาดใหญ่	กรุงเทพฯ	0 2739 8000
23	บริษัท บาธรัม ดีไซน์ จำกัด	ธุรกิจขนาดกลาง	กรุงเทพฯ	0 2683 7322-3
24	บริษัท แพลนเครือข่ายเซ็นส์ จำกัด	ธุรกิจขนาดกลาง	ตรัง	0 7528 0200-9 ต่อ 157
25	บริษัท พรทิพย์ (ภูเก็ต) จำกัด	ธุรกิจขนาดย่อม	ภูเก็ต	0 7626 1555-6
26	บริษัท ซองเดอร์ไทยออยแก๊นิกฟู๊ด จำกัด	ธุรกิจขนาดย่อม	สุพรรณบุรี	08 1489 9323

"การนำนวัตกรรม 7 ด้านมาลดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ก็ถือว่า 7 ไหวหวานพระองค์เหมือนกัน"

ผู้จัดพิมพ์ : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
เลขที่ 2012 ซอยอรุณอมรินทร์ 36
ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ
โทร. 0-2447-8500-6 โทรสาร : 0-2447-8562
www.rdpb.go.th

พิมพ์ครั้งแรก : กันยายน 2556

จำนวนพิมพ์ : 3,000 เล่ม

พิมพ์ที่ : สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
376 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9000, 0-2882-1010
โทรสาร 0-2433-2742, 0-2434-1385